

REGIO MAMMALIS

- ohraničení: odpovídá rozsahu prsu, velikost krajiny se odvíjí od velikosti prsu
- rozsah vyzrálého prsu u dospělé ♀:
 - *vysoká poloha*: II.-V. žebro
 - *nízká poloha*: III.-VI. žebro
- podkladem prsů - mléčná (prsí) žláza ***glandula mammaria***

Prs a prsí žláza

- velikost: var., závisí na: výživa, laktace, rasa, tělesná konstituce, užívání hormonální antikoncepce aj.
- vrstvy:
 - kůže: tenká, citlivá; útvary:
 - **prsí dvorec** (*areola mammae*) - lok.: vrchol prsu, okrouhlý tvar, různý průměr; ve střední části dvorce prominuje bradavka
 - **prsí bradavka** (*papilla mammae*) - na vrcholu → *area cribriformis papillae* (15-20 otvůrků ← vývody mléč. žl. - *ductuli lactiferi*)
 - **Montgomeryho žlázy** (*glandulae areolares*) - drobné žlázy ve dvorci, struktura jako mléč. žl. - rudimentární!
 - Pozn.: bradavka i dvorec „prorostlé“ hladkou svalovinou - *mm. subareolares*
 - tuková tkáň, tuk. vazivo:
 - rozlišujeme:
 - **premamární**: fce. vyplňuje volné prostory mezi laloky mléčné žl.
 - **retromamární**: tlustá vrstva tuk. vaziva (cca. 1 cm), lok.: mezi zadní plochou mléč. žl. a *fascia thoracica*
 - z podkoží vychází vazivová septa a pruhy (*retinacula cutis*) - nejpočetnější v horní 1/2 prsu (→ *lig. suspensorium Cooperi*), fce.: fixace a stabilizace prsu ve své poloze;
 - mléčná žláza:
 - def.: kožní žl. apokrinního typu, která tvoří tzv. *corpus mammae* (→ podklad prsu); char.: bílá barva, tuhá konzistence, okrouhlý tvar, kraniolaterálně (do axily) → *processus axillaris* (Rieffelův výběžek)
 - tvary: dospělý vyzrálý prs:
 - *mamma disciformis* (→ miskovitý), *piriformis* (→ hruškovitý), *hemispheroidea* (→ polokulovitý), *pendula* (→ volný, „volně visící“)
 - hm.: a) v klidu - okolo 200 g, b) v laktaci - 400 g i více

- stavba: *alveoli* → *lobuli mammae* → 15-20 laloků - *lobi mammae*, ty ústí přes *ductuli lactiferi* na povrchu bradavky; vlastní struktura závisí na faktorech: těhotenství, věk aj.
- vývoj: žláza se vyvíjí z **mléčné lišty** - ta vzniká již u embryí dlouhých asi 8-9 mm; mléčná lišta - EKTODermální původ, rozsah: od axily po tříselnou rýhu (event. stehno)
- **cévní a nervové zásobení prsní žlázy a prsu:**
 - tepny + žíly: *rr. mammarii med.* (← *vasa thoracica int.*) *et lat.* (← *vasa thoracica lateralia*), *vasa intercostalia (post.)*
 - lymfa:
 - většina prsu → *nodi lymph. axillares et (inter)pectorales*; X! **Sorgiusova uzlina - lok.:** na povrchu 3. „zubu“ *m. serratus ant.*, význam: při karcinomu prsu zduří obvykle jako první!
 - mediální část prsu → *nodi lymph. parasternales*
 - centrální část prsu → *nodi lymph. supraclaviculares*
 - inervace: senzitivní - (2.)3.-6. *nn. intercostales*